

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI PROGRAMÓW POLITYKI
ZDROWOTNEJ W 2016 ROKU

Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON
Starostwa Powiatowego w Tczewie

Tczew, marzec 2017 r.

I. WPROWADZENIE

Promocja i ochrona zdrowia jest jednym z ważniejszych zadań Powiatu wynikających z ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814 z późn. zm.).

W roku sprawozdawczym zadania z zakresu promocji i ochrony zdrowia realizowane były poprzez:

- 1) realizację powiatowych programów polityki zdrowotnej, w tym:
  - Powiatowego Programu Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego HPV „Chronię życie przed rakiem” ,
  - Recepty na raka – programu wczesnego wykrywania raka płuc wśród mieszkańców powiatu tczewskiego,
  - Powiatowego Programu Zwalczania Otyłości i Nadwagi „Czas na zdrowie”;
- 2) wspieranie realizacji zadań publicznych z zakresu ochrony i promocji zdrowia realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 3) współdziałanie w multimedialnej kampanii społecznej, mającej na celu kształtowanie umiejętności zdrowego stylu życia poprzez wzrost świadomości i utrwalenie bezpiecznych zachowań wobec zagrożeń, jakie niosą uzależnienie od alkoholu, tytoniu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych;
- 4) organizację konferencji na temat uzależnień – dopalaczy;
- 5) promocję programów profilaktycznych finansowanych ze środków NFZ.

Na realizację powyższych działań wydatkowano kwotę **206.938,00 zł**, w tym ze środków własnych Powiatu **148.256,98 zł** oraz z udzielonych dotacji celowych z poszczególnych gmin powiatu **58.681,02 zł**.

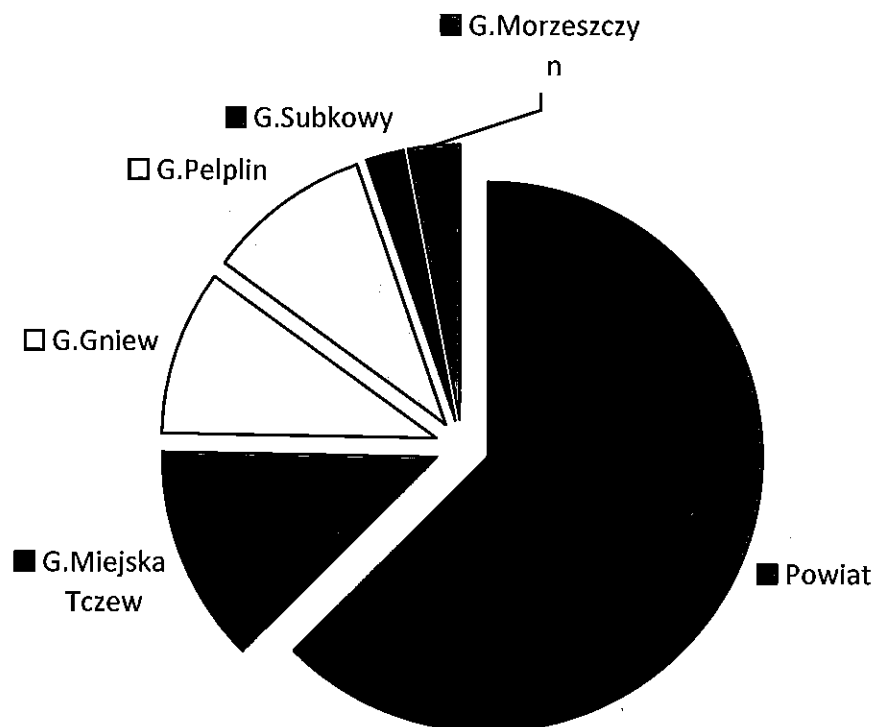
II. REALIZACJA POWIATOWYCH PROGRAMÓW POLITYKI ZDROWOTNEJ

Na realizację powiatowych programów polityki zdrowotnej w roku sprawozdawczym wykorzystano kwotę 156.941,82 zł, w tym: 98.260,80 zł pochodzących z budżetu Powiatu oraz 58.681,02 zł z udzielonych dotacji celowych z Gmin.

Dotacji udzieliło pięć gmin powiatu, tj. Gmina Miejska Tczew 20.000,00 zł, Gmina Gniew 15.000,00 zł, Gmina Pelplin 30.000,00 zł, Gmina Subkowy 5.000,00 zł oraz Gmina Morzeszczyn 5.000,00 zł. W wyniku realizacji programów nie została w pełni wykorzystana dotacja udzielona przez Gminę Pelplin (z 30.000,00 zł wykorzystano 15.212,16 zł) i przez Gminę Subkowy (z 5.000,00 zł wykorzystano 3.468,86 zł).

Z udzielonych dotacji sfinansowano szczepienia profilaktyczne przeciw zakażeniom wirusem HPV dziewcząt z rocznika urodzenia 2004, a z dotacji udzielonej przez Gminę Pelplin dodatkowo sfinansowano część działań związanych z profilaktyką raka płuc oraz z terapią otyłości.

Stopień zaangażowania finansowego Powiatu oraz poszczególnych Gmin w realizacji programów polityki zdrowotnej przedstawia wykres nr 1.

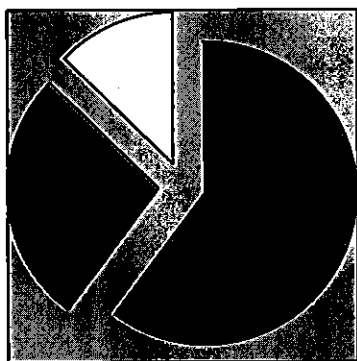
Wykres 1. Wkład Powiatu i Gmin w finansowanie programów polityki zdrowotnej w 2016 roku.

W roku sprawozdawczym realizowano trzy programy polityki zdrowotnej, w tym:

- 1) Powiatowy Program Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego HPV „Chronię życie przed rakiem” przyjęty do realizacji na lata 2012 – 2017 uchwałą Nr XXV/152/12 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 28 sierpnia 2012 r.;
- 2) pn. Recepta na raka – program wczesnego wykrywania raka płuc wśród mieszkańców powiatu tczewskiego przyjęty do realizacji na lata 2016 – 2020 z możliwością kontynuacji w latach następnych uchwałą Nr XIX/135/2016 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 28 czerwca 2016 r.;
- 3) Powiatowy Programu Zwalczenia Otyłości i Nadwagi „Czas na zdrowie” przyjęty do realizacji na lata 2016 – 2020 z możliwością kontynuacji w latach następnych uchwałą Nr XX/141/2016 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 30 sierpnia 2016 r.

Powyższe programy zostały pozytywnie zaopiniowane przez Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.

Większość środków zaangażowanych na realizację programów polityki zdrowotnej przeznaczono na sfinansowanie Powiatowego Program Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego HPV „Chronię życie przed rakiem”, w tym szczepień profilaktycznych przeciw wirusowi HPV dziewcząt z 2004 rocznika urodzenia. Niższy koszt pozostałych programów wynika z wdrożenia ich do realizacji w IV kwartale 2016 r. Zaangażowanie środków finansowych w realizację poszczególnych programów przedstawia wykres nr 2.

■ Członę życie przed rakiem - program w kierunku raka szyjki macicy - 94.651,82 zł
■ Recepta na raka - program w kierunku raka płuc - 42.230,00 zł
□ Czas na zdrowie - program w kierunku nadwagi i otyłości - 20.060,00 zł

Wykres 2. Zaangażowanie środków finansowych w realizację programów polityki zdrowotnej

POWIATOWY PROGRAM PROFILAKTYKI ZAKAŻEŃ WIRUSEM BRODAWCZAKA LUDZKIEGO HPV „CHRONIĘ ŻYCIE PRZED RAKIEM”

Rodzaj szczepionki

Szczepienia ochronne w ramach realizacji programu prowadzono w schemacie 2 dawkowym (0,5 ml w 0,6 miesiącu) czterowalentną szczepionką SILGARD, skierowaną przeciwko czterem typom HPV: 6, 11, 16 i 18.

HPV-6 i -11 wywołują niezłośliwe brodawki narządów płciowych (kłykciny) i brodawczaki, natomiast HPV-16 i -18 należą do typów wysoce onkogennych i odpowiadają przede wszystkim za rozwój raka szyjki macicy i zewnętrznych narządów płciowych oraz innych rzadszych postaci (np. raka odbytu, krtani).

Przeprowadzone działania

1. Dokończenie cyklu szczepień ochronnych przeciwko wirusowi HPV dziewcząt z rocznika urodzenia 2003.

Podjęte w 2015 roku działania zakończono w dniu 15 czerwca 2016 r. W ramach prowadzonych w 2016 roku szczepień uzupełniających podano 77 brakujących dawek szczepionki SILGARD.

Całkowity koszt szczepienia dziewcząt z rocznika urodzenia 2003 (realizacja umowy Nr SP.032.83.2015 z dnia 1 kwietnia 2005 r. wyniósł 115.650,00 zł, w tym przeprowadzonych w 2016 roku szczepień uzupełniających 11.550,00 zł (szczepienia uzupełniające sfinansowano ze środków własnych Powiatu).

Łącznie do programu szczepień ochronnych przystąpiło 390 dziewcząt z rocznika urodzenia 2003 (szacunkowa liczba dziewcząt 582), co stanowi 67,01 % zgłaszalności do programu. Niestety nie wszystkie dziewczęta zostały zaszczepione pełnym cyklem szczepień. Podejmowane przez realizatora działania okazały się bezskuteczne w 9 przypadkach.

2. Kampania informacyjno-edukacyjna oraz szczepienia ochronne przeciwko zakażeniom wirusem HPV dziewcząt z rocznika urodzenia 2004.

Realizatorem prowadzonych działań profilaktycznych, w tym szczepień ochronnych dziewcząt z rocznika 2004, został po przeprowadzeniu postępowania konkursowego, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medyk” Sp. z o.o. z siedzibą w Tczewie.

Zgodnie z zawartą umową Nr SP.032.81.2016 z dnia 23 marca 2016 r. Realizator zobowiązał się do przeprowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnej oraz szczepień profilaktycznych przeciw zakażeniom wirusem HPV typ 16, 18, 6, 11 dziewcząt urodzonych w 2004 roku w schemacie 2 dawkowym (0,5 ml w 0, 6 miesiącu). Działaniami profilaktycznymi objęto cały obszar powiatu tczewskiego, są one w trakcie realizacji, ich zakończenie przewidziano na dzień 29 kwietnia 2017 r.

Szacunkowa liczba dziewcząt do zaszczepienia wynosi 555, z czego do programu szczepień ochronnych przystąpiło 292 dziewcząt, co stanowi 52,61 % zgłaszalności do programu (w roku poprzednim 67,01 % - spadek o 14,4 %).

Cena jednostkowa jednej dawki szczepienia wynosi 150,82 zł brutto. Przewidywany całkowity koszt realizacji programu szczepień ochronnych dziewcząt z rocznika 2004 wynosi 88.078,88 zł, w tym:

- ✓ poniesiony w roku sprawozdawczym – 83.101,82 zł (sfinansowany ze środków własnych Powiatu 26.360,80 zł oraz z udzielonych dotacji celowych 56.741,02 zł),
- ✓ do poniesienia w roku 2017 – 4.977,06 zł.

Wzorem lat poprzednich spotkania edukacyjne z rodzicami/opiekunami dziewcząt objętych programem szczepień ochronnych oraz z beneficjentkami szczepionek prowadzone były na terenie szkół podstawowych powiatu tczewskiego, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu spotkania z dyrekcją szkoły. Ponadto zorganizowano trzy spotkania w placówce medycznej Realizatora dla rodziców, którzy nie mogli uczestniczyć w spotkaniach w szkole.

W ramach akcji promocyjnej:

- ✓ rozpowszechniono informacje o programie za pośrednictwem mediów lokalnych: artykuły w gazetach lokalnych, emisja programu z udziałem lekarza ginekologa w telewizji TeTka, informacje o programie na stronach internetowych, w tym: gmin, powiatu, tcz.pl,
- ✓ przeprowadzono dystrybucję plakatów i ulotek informacyjnych,
- ✓ zamieszczono spot informacyjny na monitorze w Starostwie oraz w poczekalni przychodni wielospecjalistycznej przy ul. Wojska Polskiego 5,
- ✓ przeprowadzono dystrybucję listów do rodziców/opiekunów dziewcząt objętych programem szczepień ochronnych.

Rodzice/opiekunowie beneficjentek programu otrzymali komplet materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat profilaktyki raka szyjki macicy i innych chorób spowodowanych przez HPV.

Warunkiem zakwalifikowania dziewczynki do programu szczepień ochronnych było uzyskanie pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego na wykonanie cyklu szczepień ochronnych. Każdorazowe zaszczepienie poprzedzone było badaniem lekarskim.

Przez cały okres realizacji programu prowadzone było badanie poziomu wiedzy o czynnikach ryzyka zakażeń HPV wśród rodziców/opiekunów prawnych dziewcząt objętych programem szczepień ochronnych. Ze złożonych ankiet wynika, że ponad 95 % osób uważa program za potrzebny, ponad 80 % rodziców/opiekunów rozmawiało z dziećmi na temat wirusa HPV, a ponad 96 % kobiet w przyszłości ma zamiar robić regularnie badania cytologiczne.

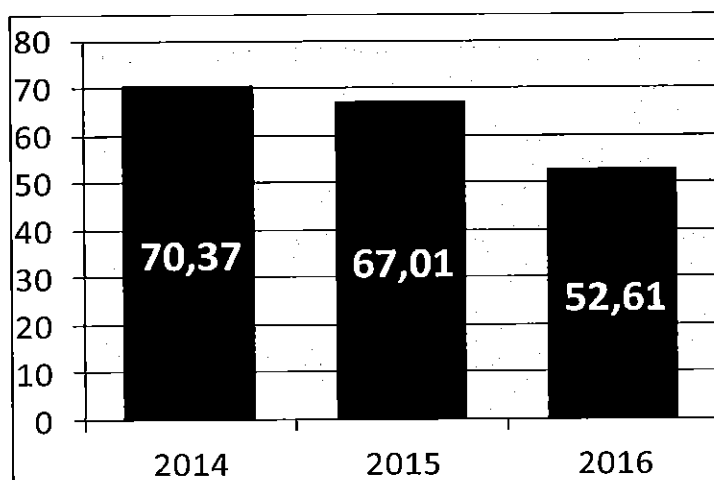
W tabeli nr 1 przedstawiono dane liczbowe dotyczące stopnia zgłaszalności do programu. Najwyższą zgłaszalność odnotowano w gminie Morzeszczyn 81,82 %, równie zadawalająca jest zgłaszalność do programu w gminie Gniew 70,73 %. Niestety w dwóch gminach, tj. w gminie Tczew oraz w Tczewie zgłaszalność do programu spadła poniżej 50 %. Niezadawalająca zgłaszalność do programu spowodowana jest wzmagającym się ruchem

antyszczepionkowym, nieprzychylnymi artykułami na temat szczepionek oraz podejściem rodziców/opiekunów dzieci do problemu profilaktyki zdrowotnej.

Lp.	Dziewczęta z rocznika 2004	Miejsce zamieszkania					Razem	
		Tczew	Miasto i gmina Gniew	Miasto i gmina Pelplin	Gmina Tczew	Gmina Subkowy		Gmina Morzeszczyn
1.	Szacunkowa liczba dziewcząt	248	82	86	84	22	33	555
2.	Liczba dziewcząt, które przystąpiły do programu, w tym:	112	58	46	36	13	27	292
2a.	* <i>zaszczepionych pełnym cyklem</i>	97	52	42	33	10	25	259
2b.	* <i>w trakcie realizacji</i>	15	6	4	3	3	2	33
3.	Zgłaszalność do programu (%)	45,16	70,73	53,49	42,86	59,09	81,82	52,61

Tabela 1. Zgłaszalność do programu – dziewczęta rocznik 2004

Wykres nr 3 przedstawia zgłaszalność do programu na przestrzeni ostatnich 3 lat. Niestety ma ona tendencję spadkową. Jest to sygnał do wprowadzenia określonych modyfikacji w programie. W 2017 roku przyjęto nową organizację szczepień ochronnych – realizowane one będą w większości przez podmioty podstawowej opieki zdrowotnej właściwe dla beneficjentek szczepionki.

Wykres 3.
Zgłaszalność do programu na przestrzeni ostatnich trzech lat

RECEPTA NA RAKA – PROGRAM WCZESNEGO WYKRYWANIA RAKA PŁUC WŚRÓD MIESZKAŃCÓW POWIATU TCZEWSKIEGO

Realizację programu rozpoczęto w IV kwartale 2016 r. W wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego realizatorem programu w roku sprawozdawczym zostały Szpitale Tczewskie S.A.

W ramach programu przeprowadzono w okresie od października do grudnia:

- 1) działania informacyjno-promocyjne – akcje plakatowe, informacje o programie w Internecie, artykuły w prasie lokalnej, edukacja w zakresie szkodliwości palenia osób zgłaszających się do programu;

- 2) badania przesiewowe u aktualnych lub byłych palaczy w wieku 55-80 lat – niskodawkowa tomografia komputerowa klatki piersiowej (badanie LDCT), dwie pulmonologiczne konsultacje lekarskie (przed i po wykonaniu badania LDCT).

Pilotażowa realizacja programu wyniosła 42.230,00 zł, na którą składały się koszty działań informacyjno-promocyjnych 3.900,00 zł oraz koszty badań przesiewowych 38.330,00 zł. Poniesione koszty sfinansowano ze środków własnych Powiatu 40.790,00 zł oraz z udzielonej przez Gminę Pelplin dotacji celowej 1.440,00 zł.

Konsultacje pulmonologiczne udzielane były w Poradni Gruźlicy i Chorób Płuc w Tczewie przy ul. Wojska Polskiego 5, natomiast niskodawkowa tomografia komputerowa klatki piersiowej (LDCT) w Pomorskim Centrum Medycznym „Affidea” w Tczewie przy ul. 30 Stycznia 57/58.

W roku sprawozdawczym zaplanowano przebadanie 100 mieszkańców powiatu tczewskiego, jednakże z uwagi na duże zainteresowanie programem, zrezygnowano z części działań promocyjnych tj. reklamy radiowo-telewizyjnej, co umożliwiło przebadanie dodatkowych 8 osób.

W wyniku badań przesiewowych na 106 przebadanych osób u 65 osób stwierdzone zmiany (w 22 badaniach LDCT zmiany dotyczyły innych narządach niż płuca). Pacjenci ci otrzymali informacje dla lekarza POZ oraz zalecenia dalszej diagnostyki i leczenie, a w jednym przypadku pacjent został skierowany na dalsze leczenie w trybie pilnym.

Dane te potwierdzają potrzebę realizacji niniejszego programu oraz trafność wyboru problemu zdrowotnego oraz zastosowanej metody badań przesiewowych.

Miejsce zamieszkania	Liczba osób zbadanych	Wyniki badań przesiewowych		
		Pacjenci bez zmian patologicznych	Pacjenci ze zmianami patologicznymi	
			skierowani w trybie pilnym na dalsze leczenie	do dalszego leczenia i diagnostyki
Tczew - Miasto /Gmina	81/11	36	1	55
Gmina Pelplin	4	1	0	3
Gmina Gniew	2	2	0	0
Gmina Subkowy	9	4	0	5
Gmina Morzeszczyn	1	0	0	1
Razem	108	43	1	64

Tabela 2. Podsumowanie badań przesiewowych w kierunku raka płuc

W ramach realizacji programu prowadzone było badanie ankietowe, w którym ponad 50% osób wyraziło wolę rezygnacji z palenia.

Pilotażowa realizacja programu spotkała się z dużym zainteresowaniem mieszkańców powiatu, niestety przeznaczone środki finansowe nie pozwoliły na przebadanie wszystkich chętnych. Program kontynuowany będzie w latach następnych, co umożliwi przebadanie znacznej grupy długoletnich palaczy.

POWIATOWY PROGRAM ZWALCZANIA OTYŁOŚCI I NADWAGI „CZAS NA ZDROWIE”

Realizację programu wdrożono w IV kwartale 2016 r. W wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego realizatorem programu w edycji 2016 została Przychodnia Rogowscy Sp. z o.o. Sp. k.

W ramach programu w roku sprawozdawczym wykonano:

1) działania informacyjno-promocyjne;

Realizator przeprowadził kampanię reklamową wykorzystując: reklamę radiową (Radio Gdańsk - spot 20 sek. emitowany w okresie 17-28.10.2016 r.), reklamę prasową (artykuły w gazetach: Wieści z Kociewia, Gazeta Tczewska, Dziennik Bałtycki), reklamę internetową (portal tcz.pl, strona przychodni), plakaty, ulotki.

2) nabór i kwalifikację 50 osób otyłych ($BMI > 30 \text{ kg/m}^2$) do objęcia wsparciem dietetyczno-fizjoterapeutyczno-psychologicznym;

3) pierwsze konsultacje dietetyczno-fizjoterapeutyczno-psychologiczne u części osób zakwalifikowanych do terapii.

Osoby zakwalifikowane do terapii otyłości skorzystały z pierwszych porad dietetyka, fizjoterapeuty i psychologa, finalna liczba udzielonych konsultacji uzależniona będzie od indywidualnych potrzeb pacjenta, maksymalny czas terapii – do 1 roku. Działania terapeutyczne rozpoczęto w listopadzie, punkty porad zorganizowano w Tczewie, w Gniewie i w Pelplinie.

Łączny koszt przeprowadzonych w 2016 r. działań wyniósł 20.060,00 zł, na który składały się koszty działań organizacyjno-informacyjno-promocyjnych 8.000,00 zł oraz terapia otyłości 12.060,00 zł. Na kontynuację terapii otyłości w roku następnym zabezpieczono środki finansowe w wysokości 62.860,00 zł.

Poniesione koszty sfinansowano ze środków własnych Powiatu 19.560,00 zł oraz z udzielonej przez Gminę Pelplin dotacji celowej 500,00 zł.

Rodzaj porady	Miejsce zamieszkania osoby badanej						Łączna ilość badań	Koszt jednostkowy badania	Koszt całkowity badania
	Tczew	Gmina Tczew	Gmina Pelplin	Gmina Gniew	Gmina Subkowy	Gmina Mozeszczyn			
Porady pierwsze									
Dietetyk	32	6	1	2	2		43	150,00	6.450,00
Fizjoterapeuta	22	3	1		1		27	120,00	3.240,00
Psycholog	8	1	1		1		11	150,00	1.650,00
Porady kontrolne									
Dietetyk	8		1				9	80,00	720,00
Fizjoterapeuta								80,00	0,00
Psycholog								80,00	0,00
Razem									12.060,00

Tabela 3. Podsumowanie rozliczonych w 2016 r. porad w ramach terapii otyłości.

W ramach realizacji programu prowadzone jest badanie ankietowe, z którego pierwsze wnioski zostaną sformułowane po zakończeniu pierwszej edycji terapii.

Program spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem społeczeństwa. W edycji programu 2016 zaplanowano terapię dla 50 osób. Miejsca te zostały bardzo szybko wykorzystane przez osoby chcące zmienić nawyki żywieniowe oraz styl życia.

Poniżej zaprezentowano plakaty informacyjne stosowane w kampanii reklamowej.

Powiatowy Program Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego HPV
CHRONIĘ ŻYCIE PRZED RAKIEM

Bezpłatne szczepienia ochronne przeciwko wirusowi HPV dziewcząt w wieku 12 lat
✓ w 2016 r. – rocznik 2004
✓ w 2017 r. – rocznik 2005

Dane kontaktowe:
e-mail: zdrowie@powiat.tczew.pl, telefon: 58 773 49 16 lub 502 678 721
www.powiat.tczew.pl
zakładka: Opieka zdrowotna → Bezpłatne badania profilaktyczne

Program finansowany z budżetu Powiatu Tczewskiego i zainteresowanych gmin

Rys. 1. Plakat informacyjny dotyczący Powiatowego Programu Profilaktyki Raka Szyjki Macicy „Chronię życie przed rakiem”

WALCZYMY Z OTYŁOŚCIĄ

POWIATOWY PROGRAM ZWALCZANIA OTYŁOŚCI I NADWAGI
„CZAS NA ZDROWIE”
REALIZOWANY ZE ŚRODKÓW POWIATU TCZEWSKIEGO I GMINY PELPLIN

Autor programu: Powiat Tczewski
Realizator: PRZYCHODNIA ROGOWSCY
www.prychodniarogowscy.pl

INFORMACJA I REJESTRACJA
TEL. 58 530 30 72

PROGRAMIE:
SPOTKANIA DIETETYKIEM

Partnerzy: PE MED, Wydawnictwo Pomorskie

Rys. 2. Plakat informacyjny dotyczący Powiatowego Programu Zwalczania Nadwagi i Otyłości „Czas na zdrowie”

SZPITALA TCZEWSKIE S.A.
zapraszają mieszkańców powiatu tczewskiego
w wieku od 55 - 80 roku życia,
którzy palą od 30 lat co najmniej jedną paczkę papierosów dziennie
lub palił w przeszłości i rzucił palenie w ostatnich 15 latach
zamieszkałych na terenie powiatu tczewskiego
do udziału w:

PROFILAKTYCZNYM PROGRAMIE
„Recepta na raka” – program wczesnego wykrywania raka płuc
(porada lekarza specjalisty i badania diagnostyczne)
od 15. 10. 2016r. do 15. 12. 2016r.
lub do wyczerpania środków finansowych

Dni i godziny przyjęć:
Poniedziałek, środa, piątek od 15.00 do 16.00
w Poradni Gruźlicy i Chorób Płuc w Tczewie przy ul. Wojska Polskiego 5

Prosimy o zabranie ze sobą dokumentu potwierdzającego tożsamość i adres zamieszkania

Rejestracja telefoniczna tel. **58 777 52 37** (poniedziałek, środa i piątek w godz. 14.00 -15.00)

Program polityki zdrowotnej pod nazwą „Recepta na raka – program wczesnego wykrywania raka płuc wśród mieszkańców powiatu tczewskiego” w roku 2016 finansowany z budżetu Powiatu Tczewskiego oraz Gminy Pelplin.
Autor programu: Powiat Tczewski

Rys. 3. Plakat informacyjny dotyczący „Recepty na raka” – programu wczesnego wykrywania raka płuc wśród mieszkańców powiatu tczewskiego.

W 2016 roku opracowano również Powiatowy Program Profilaktyki Raka Gruczołu Krokowego „Czas na przegląd”. Program został negatywnie zaopiniowany przez Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. W uzasadnieniu opinii uznano, iż projekt porusza ważną kwestię, jaką jest wczesne wykrywanie raka gruczołu krokowego, jednakże, zgodnie z rekomendacjami i wytycznymi, brak jest dostępnych danych pozwalających uznać za uzasadnione prowadzenie populacyjnego skriningu w kierunku raka stercza u bezobjawowych mężczyzn. Ponadto zwrócono uwagę, że w zaplanowanej metodzie diagnostycznej, polegającej na oznaczeniu we krwi stężenia swoistego antygenu sterczowego (Prostate Specific Antigen – PSA), możliwe jest uzyskanie wyników fałszywie dodatnich, a co za tym idzie – podejrzenia raka tam, gdzie faktycznie on nie występuje. Może mieć to niekorzystny wpływ na zdrowie badanego, gdyż naraża go na wysoki, niepotrzebny stres i niekorzystne skutki stosowanych metod terapeutycznych.

III. WSPIERANIE ZADAŃ PUBLICZNYCH Z ZAKRESU OCHRONY I PROMOCJI ZDROWIA REALIZOWANYCH PRZEZ ORGANIZACJE

W roku sprawozdawczym na zadania z zakresu ochrony i promocji zdrowia zabezpieczono środki finansowe w wysokości 45.000,00 zł. Dotacje przyznano dziewięciu podmiotom na realizację jedenastu zadań. Wybrane do dofinansowania zadania zostały zrealizowane. Zadania skierowane były do różnych grup społecznych, w tym: dzieci i ich rodziców/opiekunów, kobiet, osób starszych, osób po przebytej chorobie nowotworowej, osób z upośledzeniem umysłowym, osób z różnymi dysfunkcjami narządu ruchu.

Lp.	Nazwa podmiotu	Tytuł zadania	Wysokość dotacji
1.	Stowarzyszenie Gniewski Uniwersytet Trzeciego Wieku	W pełni aktywnego życia, w pełni sił	5.820,00
2.	Stowarzyszenie na Rzecz Szkolnictwa Specjalnego w Tczewie	Zdrowie to podstawa	3.400,00 (wykorzysta no 3.398,50)
3.		„Konno po lepsze jutro”	7.840,00
4.	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Ruchowo	Aktywność przez rehabilitację	6.311,00
5.	Stowarzyszenie „Wesoła Stonoga”	Ćwic z Wesołą Stonogą	2.560,00
6.	„Fundacji Wieloprofilowego Usprawniania Od Nowa”	„Kręgosłup mojej mamy”	4.000,00
7.	Stowarzyszenie Tczewskich Amazonek	„Dla naszego lepszego jutra” Rehabilitacja psychofizyczna mieszkank miasta i powiatu po chorobie nowotworowej piersi	3.350,00
8.		„Zdrowy nawyk - samobadanie piersi” Profilaktyka chorób nowotworowych	500,00
9.	Koło PSONI	Warsztaty psychologiczne dla osób niepełnosprawnych	4.000,00
10.	Tczewskie Towarzystwo Kulturalne „Brama”	„Mieszkanka Powiatu Tczewskiego - Zna siebie, dba o siebie” Edukacja w zakresie profilaktyki chorób nowotworowych piersi	2.719,00
11.	Fundacji dla Tczewa	„Czas na relaks”	4.500,00
Razem			45.000,00

Tabela 4. Wykaz zrealizowanych zadań publicznych z zakresu ochrony i promocji zdrowia współfinansowanych z budżetu Powiatu

IV. WSPÓŁUDZIAŁ W MULTIMEDIALNEJ KAMPANII SPOŁECZNEJ

Kampania społeczna, mająca na celu kształtowanie umiejętności zdrowego stylu życia poprzez wzrost świadomości oraz promowanie zachowań zapobiegających zakażeniom HIV, poprzez budowanie świadomości młodych ludzi w obszarze ryzykownych zachowań oraz utrwalenie postaw tolerancji wobec osób zakażonym HIV i chorych na AIDS, prowadzona jest przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

W ramach kampanii w dniu 8 grudnia 2016 r. w Gimnazjum Nr 1 w Tczewie odbył się X Powiatowy Przegląd Małych Form Teatralnych pod hasłem: „Uzależnienia wokół nas”, w organizację którego włączył się Powiat Tczewski.

Do konkursu przystąpiło 22 uczniów (1 szkoła gimnazjalna oraz 2 szkoły podstawowe). Z budżetu Powiatu sfinansowano zakup nagród dla laureatów konkursu. Kwota wydatku 2.116,38 zł. Zainteresowanie szkół uczestnictwem w konkursie było znacznie niższe aniżeli w latach poprzednich (2016 – 3 szkoły, 2015 – 8 szkół, 2014 – 6 szkół).

V. ORGANIZACJA KONFERENCJI NA TEMAT UZALEŻNIEŃ – DOPALACZY

W dniu 30 marca 2016 r. w restauracji „Piaskowa” zorganizowano konferencję pn. „Narkotyki i dopalacze”, podczas której specjaliści od uzależnień prezentowali informacje na temat różnego rodzaju używek, które niszczą zdrowie a nawet życie młodego pokolenia. Głównym celem konferencji było omówienie problemów związanych z wprowadzaniem do obrotu i użytku środków narkotycznych i odurzających oraz przedstawienie możliwości uzyskania wsparcia.

W ramach konferencji przedstawiono/omówiono:

- 1) raport z badań „Postawy młodzieży tczewskiej wobec substancji psychoaktywnych” – prelegent - Aleksandra Hotowy, socjolog z MOPS w Tczewie;
- 2) „Dopalacze w statystyce za lata 2014-2015” Komendy Powiatowej Policji w Tczewie – prelegent mł. asp. Anna Kinder z KPP w Tczewie;
- 3) zachowania po zażyciu narkotyków i dopalaczy – prelegenci: Ordynator Oddziału Dziecięcego Szpitali Tczewskich S.A. Renata Szajkowska oraz certyfikowany specjalista terapii uzależnień Marek Burakowski;
- 4) społeczne konsekwencje uzależnień, czynniki ryzyka, niepokojące objawy, gdzie szukać pomocy dla ofiar uzależnień oraz rodziców zmagających się z problemami swoich dzieci – prelegent Małgorzata Pasikowska pracownik Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Tczewie Działu Higiena Dzieci i Młodzieży;
- 5) wpływ uzależnień na pełnienie ról społecznych i funkcjonowanie systemu rodzinnego – prelegent Katarzyna Wróbel Zastępca Dyrektora PCPR w Tczewie;
- 6) funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego ds. uzależnień OKNO – prelegenci: Iwona Kordys – pracownik Punktu oraz Marek Burakowski z Centrum Leczenia Uzależnień „Zapowiednik” w Opaleniu;
- 7) organizacja bezpłatnych szkoleń dla nauczycieli i uczniów na temat praktycznych aspektów prawa karnego i rodzinnego – prelegent Piotr Pawłowski radca prawny z Pomorskiego Centrum Terapeutyczno-Prawnego z siedzibą w Sierakowicach.

Zwieńczeniem konferencji był panel dyskusyjny prowadzony przez Marka Burakowskiego pod hasłem „Leczyć czy karać”, w którym udział wzięli wszyscy paneliści oraz uczestnicy konferencji.

W ramach przedsięwzięcia przeprowadzono konkurs plastyczny „Narkotekom, dopalaczom mówię NIE”, który był adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych powiatu tczewskiego.

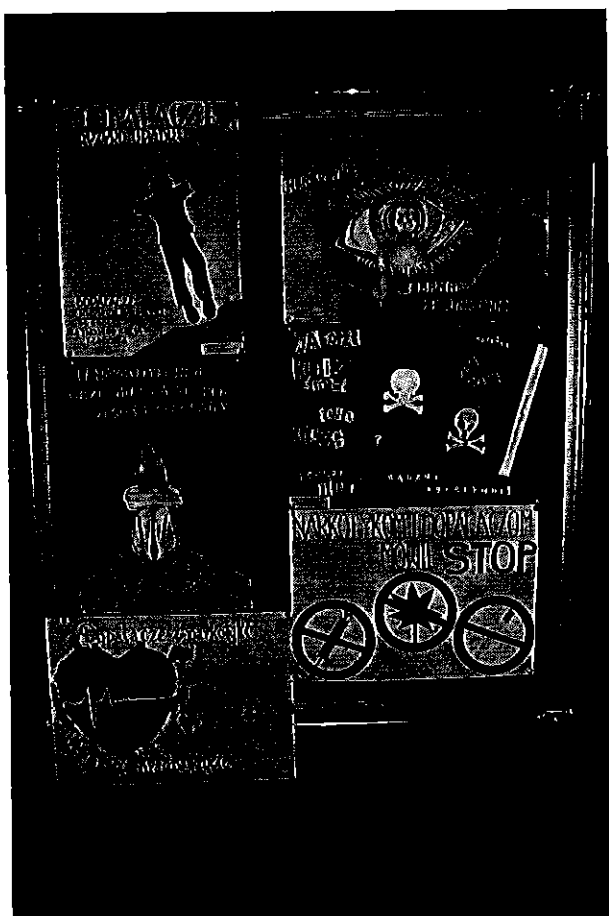
Na konkurs wpłynęło 38 prac z 7 szkół gimnazjalnych oraz 18 prac z 6 szkół ponadgimnazjalnych. Konkurs oceniany był w dwóch kategoriach – dla szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. W każdej kategorii przyznano I, II i III miejsce oraz po 3 wyróżnienia. Rozstrzygnięcie konkursu i wręczenie nagród nastąpiło w dniu konferencji.

Konferencję uświetniła inscenizacja pt. „Moje wybory” w wykonaniu podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy MOPS w Tczewie przygotowana pod kierownictwem terapeutek Danuty Lewandowskiej oraz Krystyny Ptaszkowskiej.

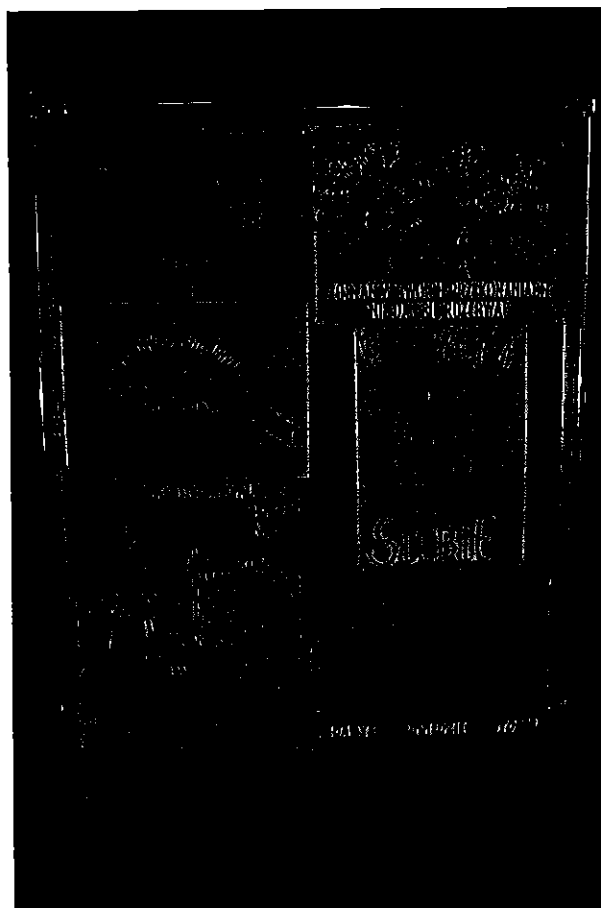
W konferencji udział wzięło około 90 osób.

Organizację konferencji, w tym konkursu plastycznego, sfinansowano ze środków budżetu Powiatu Tczewskiego, jej łączny koszt: 2.881,30 zł, w tym wynajem sali bankietowej wraz z wyposażeniem i poczęstunkiem 1.500,00 zł, zakup nagród w konkursie plastycznym 1.381,30 zł.

Poniżej zaprezentowano nagrodzone prace uczniów.

Rys. 4. Nagrodzone prace uczniów ze szkół gimnazjalnych

Rys. 5. Nagrodzone prace uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych

VI. PROMOCJA PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW NFZ

Starostwo Powiatowe w Tczewie aktywnie uczestniczyło w procesie rozpowszechnienia wiedzy na temat możliwości wykonywania badań profilaktycznych wśród mieszkańców powiatu tczewskiego oraz przeprowadziło działania w kierunku zwiększenia aktywności świadczeniodawców w kierunku wykonywania badań profilaktycznych.

W ramach podejmowanych działań na stronie powiatowej oraz na tablicach ogłoszeń w siedzibie Starostwa zamieszczono informacje o realizowanych programach profilaktycznych finansowanych ze środków NFZ.

VI. PODSUMOWANIE

Prowadzone działania w kierunku poprawy zdrowotności i jakości życia mieszkańców naszego powiatu stworzyły płaszczyznę współpracy i współdziałania samorządów gminnych oraz podmiotów zajmujących się ochroną zdrowia, co uznać można za duży sukces pozwalający mieć nadzieję na dalszą owocną współpracę w tym zakresie.

W ostatnich latach zaobserwowano stopniowy wzrost zaangażowania Gmin w prowadzone działania zdrowotne. Aktualnie tylko Gmina Tczew nie partycypuje w kosztach realizacji powiatowych programów polityki zdrowotnej.

Stopniowy wzrost zainteresowania profilaktyką zdrowotną świadczy o wzroście świadomości naszego społeczeństwa. Niestety w dalszym ciągu zakres interwencji jest dalece niewystarczający. Mieszkańcy powiatu borykają się z ograniczoną dostępnością do poradni specjalistycznych, a niepokojące dane statystyczne dotyczące zachorowalności i umieralności w powiecie tczewskim, w tym z powodu nowotworów złośliwych, bije na alarm.

Należy mieć nadzieję, że wdrożone programy polityki zdrowotnej w perspektywie wieloletniej poprawią zdrowotność naszego społeczeństwa oraz wpłyną na postawę prozdrowotną mieszkańców powiatu.

Sporządziła: *Barbara Sinkiewicz*

Zatwierdziła: *Alicja Szczepińska-Mian*

Naczelnik Wydziału Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON

